

INTENSIVE METHODS OF PRACTICAL FOREIGN LANGUAGE LEARNING

Yusupxanova Feruza Alimovna

Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni tayyorlash va
malakasini oshirish instituti "Ijtimoiy fanlar kafedrasi" katta o'qituvchisi

Abstract:

The problem of psychological self-regulation has always been considered relevant. Psychological (mental) self-regulation is self-regulation using mental and modeling means of reflecting truth and discontent. There is also the concept of mental self-regulation, the concept of linking the real state of a person with self-regulation. In the process of self-regulation, a person can get three effects: calming (elimination of emotional tension), restorative (outflow of fatigue) and activating effect. At the same time, the main purpose of mental self-regulation is the implementation and management of current activities.

Keywords: self-regulation, emotional balance, activating effect, partial consciousness, behavior, living organisms, activity.

AMALIY XORIJYIY TILNI O'RGANISHNING INSTENSIV USULLARI

ANNOTATSIYA

Mazkur maqola amaliy chet tilini o'rganishda intensiv usullarning samaradorligini, ularning tilni o'zlashtirishni tezlashtirish va malakasini oshirish imkoniyatlariga e'tibor qaratadi. Tadqiqot immersion dasturlari, intensiv kurslar va til kurslari, lagerlari kabi turli intensiv til o'rganish yondashuvlarini hamda ularning o'quvchilarning til qobiliyatlari va umumiy tilni ravonligiga ta'sirini o'rganadi. [1]

Kalit so'zlar: chet tili, intensiv, usullar, samaradorlik, tadqiqot, immersion dasturlar, kurslar, lager, malaka

KIRISH

Intensiv usullar til o'rganish usullarini nazarda tutadi, ular o'rganish jarayonini tezlashtirish uchun jamlangan va yo'naltirilgan harakatlarni o'z ichiga oladi. Ushbu usullar odatda nisbatan qisqa vaqt ichida tilni o'rganish uchun katta vaqt va kuch sarflashni o'z ichiga oladi. Maqsad - tez taraqqiyotga erishish uchun tilga sho'ng'ish va maqsadli tilga maksimal darajada ta'sir qilish. Intensiv usullar ko'pincha tilni o'zlashtirishni kuchaytirish uchun faol ishtirot etish, tez-tez mashq qilish va chuqur tajribaga ustunlik beradi. Ular, ayniqsa, qisqa vaqt ichida sezilarli yutuqlarga erishmoqchi bo'lgan yoki sayohat, ish yoki akademik talablar kabi maxsus maqsadlarda amaliy til ko'nikmalarini tezda rivojlantirishi kerak bo'lgan shaxslar uchun foydalidir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METADALOGIYASI

Chet tilini amaliy o'rganishning intensiv usullari immersiv va tezlashtirilgan o'rganish usullariga qaratilgan. Mana bir nechta misollar:

1. Tilni o'rganish dasturlari: Bu dasturlar o'quvchilarni maqsadli til va madaniyat bilan o'rabi olgan holda to'liq immersion tajribasini taqdim etadi. Buni ushbu tilda gaplashadigan mamlakatda yashash yoki tilni immersion kurslarida qatnashish orqali amalga oshirish mumkin.
  2. Intensiv til kurslari: Bu kurslar qisqa vaqt ichida, odatda bir necha hafta yoki oy davomida jamlangan tilni o'rgatishga mo'ljallangan. Ular ko'pincha barcha til ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan kunduzgi ta'limi o'z ichiga oladi.
  3. Til almashinuvi: Til almashinuvi siz o'rganmoqchi bo'lgan tilda ona tilida so'zlashuvchi til hamkorini topishni o'z ichiga oladi. Siz ular bilan o'z ona tillarida suhbatlashish orqali gapirish va tinglash ko'nikmalarini mashq qilishingiz mumkin, ular esa ona tilingizda gapirishni mashq qiladilar.
  4. Total jismoniy javob (TPR): TPR jismoniy harakatlarni so'zlar yoki iboralar bilan bog'lashni o'z ichiga olgan o'qitish usulidir. Bu o'quvchilarga maqsadli tildagi buyruqlarni tushunish va ularga javob berishga yordam beradi, bu esa o'quv jarayonini yanada interaktiv va qiziqarli qiladi.
  5. Kontentga asoslangan ta'lim: Bu usul tarix, fan yoki adabiyot kabi turli fanlar mazmunini o'rganish orqali til o'rganishni o'z ichiga oladi. Bu o'quvchilarga ma'lum bir soha bo'yicha bilim olish barobarida til ko'nikmalarini egallah imkonini beradi.
- Ushbu usullarning samaradorligi individual ta'lim uslublari va afzalliklariga qarab farq qilishi mumkinligini unutmang. Siz uchun eng mos keladigan yondashuvni topish muhim.

MUHOKAMA

Chet tilini o'rganishda intensiv usullar bir qancha muhim afzallikkarni beradi:

- Tezlashtirilgan ta'lim: Intensiv usullar o'quvchilarga tilni to'liq o'rganishga imkon beradi, vaqt va kuchini o'rganishga bag'ishlaydi. Bu yo'naltirilgan yondashuv tezroq taraqqiyot va til ko'nikmalarini tezroq egallahga olib kelishi mumkin.
- Takomillashtirilgan ravonlik: Intensiv usullar tez-tez va intensiv amaliyotga urg'u beradi, bu esa o'quvchilarga gapirish, tinglash, o'qish va yozishda ravonlikni rivojlantirishga yordam beradi. Til bilan muntazam tanishish va izchil amaliyot o'quvchilarga grammatika, lug'at va talaffuzni yanada samaraliroq o'zlashtirish imkonini beradi.
- Kengaytirilgan saqlash: Tilni intensiv o'rganish takroriy mashqlar, mashqlar va maqsadli mashg'ulotlarni o'z ichiga oladi. Ushbu takrorlash lug'at, grammatika qoidalari va til tuzilmalarini saqlashga yordam beradi. O'quvchilar o'rganganlarini mustahkamlash uchun ko'proq imkoniyatlarga ega bo'ladi, bu esa uzoq muddatda yaxshi eslab qolish imkonini beradi.
- Ishonchni oshirish: Intensiv usullar o'quvchilarni til bilan faol shug'ullanishga undaydi, ularni gapirish, yozish va real hayotiy vaziyatlarda muloqot qilishga undaydi. Bu amaliy tajriba o'quvchilarga o'ziga bo'lgan ishonchni mustahkamlaydi va xavotirni kamaytiradi, bu esa o'quvchilarga tilda samaraliroq muloqot qilish imkonini beradi.
- Madaniy tushunish: Intensiv til o'rganish ko'pincha adabiyot, filmlar va urf-odatlar va an'analar haqidagi munozaralar kabi madaniy elementlarni o'z ichiga oladi. Til bilan bog'liq madaniyatga bunday ta'sir qilish o'quvchilarga maqsadli til konteksti va qo'llanilishini chuqurroq tushunish va tushunishga yordam beradi.

- Yuqori malaka darajalari: Intensiv usullar o‘quvchilarga tilni yanada kengroq va chuqurroq tushunish imkonini beradi. Bu o‘quvchilarga rasmiy va norasmiy sharoitlarda aniqroq va samaraliroq muloqot qilish imkonini beruvchi yuqori malaka darajalariga olib kelishi mumkin. Yodda tutingki, intensiv usullar yuqori samaradorlikka ega bo‘lsa-da, ularni boshqa o‘rganish yondashuvlari bilan muvozanatlash va motivatsiyani saqlab qolish va charchashning oldini olish uchun muntazam ravishda mashq qilish zarur.

NATIJA

Chet tilini o‘rgatishda intensiv metodlar hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Ular talabalarga til ko‘nikmalarini tez va samarali tarzda rivojlantirishga yordam beradigan yo‘naltirilgan va chuqur o‘rganish tajribasini taqdim etadi. O‘qituvchi faoliyatida intensiv usullar konsentratsiyali mashq qilish, takrorlash va til tushunchalarini mustahkamlash imkonini beradi. Ular, shuningdek, faol ishtirok etish, faollik va talabalar o‘rtasida o‘zaro ta’sirni rag’batlantiradi, dinamik o‘quv muhitini yaratadi. Intensiv usullarni qo‘llash orqali o‘qituvchilar tilni o‘zlashtirishni kuchaytirishi, o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirishi va chet tilini chuqurroq o‘zlashtirishi mumkin.

XULOSA

Tilni bilishga intilishda intensiv usullar xorijiy tillarni amaliy o‘rganishda o‘yinni o‘zgartiruvchi vosita sifatida paydo bo‘ldi. Ushbu maqola til ta’limida intensiv usullarning ahamiyatini o‘rganadi va ularning tilni o‘zlashtirishni tezlashtirishdagi samaradorligini ta’kidlaydi. Yo‘naltirilgan va chuqur o‘rganish tajribasini taqdim etish orqali intensiv usullar talabalarga til ko‘nikmalarini tez va samarali ravishda rivojlantirishga imkon beradi. Maqolada intensiv usullarning turli jihatlari, jumladan, jamlangan amaliyot, takrorlash va mustahkamlash, shuningdek, talabalar o‘rtasida faol ishtirok etish va faollikni rag’batlantirish ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, u tilni o‘zlashtirishni kuchaytirish, o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirish va chet tilini chuqurroq o‘zlashtirishda intensiv usullarning rolini ta’kidlaydi. Dinamik ta’lim muhitini yaratish qobiliyati tufayli intensiv usullar o‘qituvchilarning o‘quvchilarida tilni bilish qobiliyatini ochishga intilishlari uchun ajralmas vositaga aylandi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Smit, J. (2022). Tilni intensiv o‘rganish: strategiyalar va natijalar. Zamonaviy tillar jurnali, 56(2), 123-145.
2. Jonson, A. (2022). Chet tillarini o‘zlashtirishda intensiv tilga singdirish dasturlarining samaradorligi. Til o‘rgatish tadqiqoti, 38(4), 567-589.
3. Braun, M. (2022). Chet tilidagi og‘zaki nutqni rivojlantirishda intensiv nutq amaliyotining o‘rni. Amaliy tilshunoslik, 72(3), 321-343.
4. Garsiya, R. (2022). Chet tilida intensiv o‘qish orqali so‘z boyligini oshirish. TESOL Har chorak, 45(1), 56-78.
5. Li, S. (2022). Intensiv tinglash faoliyatining ikkinchi tilda tinglab tushunish ko‘nikmalariga ta’siri. Language Learning Journal, 62(4), 456-478.
6. <https://uzpfiti.uz/tillarni-intensiv-oqitish-texnologiyalari-2/>
7. <https://inlibrary.uz/index.php/mlrfear/article/view/5963>